

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 29.5.2013
COM(2013) 377 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-Isvezja għall-2013

**u li taghti l-opinjoni tal-Kunsill dwar il-programm ta' konvergenza tal-Isvezja għall-
2012-2016**

{SWD(2013) 377 final}

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-Isvezja għall-2013

u li tagħti l-opinjoni tal-Kunsill dwar il-programm ta' konvergenza tal-Isvezja għall-2012-2016

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u partikolarment l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishih tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politiki ekonomiċi¹, u partikolarment l-Artikolu 9(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi², u partikolarment l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea³,

Wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew⁴,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkonsulta mal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Billi:

- (1) Fis-26 ta' Marzu 2010, il-Kunsill Ewropew qabel mal-proposta tal-Kummissjoni li tiġi mmedija strategija ġdida għat-tkabbir u l-impjiegi, bl-isem ta' Ewropa 2020, li tkun imsejsa fuq il-koordinazzjoni msahha tal-politiki ekonomiċi, li se tiffoka fuq l-oqsma ewlenin fejn tenhtieg azzjoni li tagħti spinta lill-potenzjal tal-Ewropa għat-tkabbir u l-kompetittività sostenibbli.
- (2) Fit-13 ta' Lulju 2010, abbażi tal-proposti tal-Kummissjoni, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-linji gwida ġenerali għall-politika ekonomika tal-Istati Membri u tal-Unjoni (mill-2010 sal-2014), u fil-21 ta' Ottubru 2010 adotta deċiżjoni dwar il-linji gwida għall-politika tal-Istati Membri dwar l-impjiegi⁵, li flimkien

¹ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

² ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

³ COM(2013) 377 finali.

⁴ P7_TA(2013)0052 u P7_TA(2013)0053.

⁵ Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/208/UE tat-22 ta' April 2013.

jagħmlu "l-linji gwida integrati". L-Istati Membri ġew mistiedna jqisu l-linji gwida integrati fil-politika ekonomika nazzjonali u fil-politika tal-impjiegi tagħhom.

- (3) Fid-29 ta' Ġunju 2012, il-Kapijiet tal-Istat jew il-Gvernijiet iddeċidew dwar Patt għat-Tkabbir u l-Impjiegi li jipprovdi qafas koerenti għal azzjoni fil-livell nazzjonali, tal-UE u taż-żona ewro, bl-użu tal-influenzi, l-istrumenti, u l-politiki kollha possibbli. Huma ddeċidew dwar azzjoni li għandha tittiehed fil-livell tal-Istati Membri, b'mod partikolari esprimew l-impenn shiħ tagħhom biex jintlaħqu l-oġettivi tal-Istrateġija Ewropa 2020 u biex jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi.
- (4) Fis-6 ta' Lulju 2012, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Isvezja għall-2012 u ta l-opinjoni tiegħu dwar il-programm ta' konverġenza aġġornat tal-Isvezja għall-perjodu 2011-2015.
- (5) Fit-28 ta' Novembru 2012, il-Kummissjoni adottat l-Istharriġ Annwali dwar it-Tkabbir⁶, li ta bidu għas-Semestru Ewropew tal-2013 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Barra minn hekk, fit-28 ta' Novembru 2012, il-Kummissjoni abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi, adottat ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija⁷, li fih identifikat lill-Isvezja bħala wiehed mill-Istati Membri li kellha ssirli analiżi fil-fond.
- (6) Fl-14 ta' Marzu 2013, il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet sabiex ikunu garantiti l-istabbiltà finanzjarja, il-konsolidazzjoni fiskali u l-azzjoni li thegġegħ it-tkabbir. Huwa enfasizza l-htieġa li titkompla l-konsolidazzjoni fiskali differenzjata u li tiffavorixxi t-tkabbir, biex l-ekonomija jerga' jkollha kundizzjonijiet normali għas-self, biex jiġu promossi t-tkabbir u l-kompetittività, biex jiġu indirizzati l-qgħad u l-konsegwenzi soċjali tal-kriżi, u biex tiġi mmodernizzata l-amministrazzjoni pubblika.
- (7) Fl-10 ta' April 2013, il-Kummissjoni ppublikat ir-rizultati tal-analiżi fil-fond⁸ tagħha dwar l-Isvezja skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi. L-analiżi tal-Kummissjoni twassalha biex tikkonkludi li l-Isvezja qiegħda tesperjenza żbilanċi makroekonomiċi li jisthoqqilhom monitoraġġ u azzjoni politika. B'mod partikolari, l-iżviluppi makroekonomiċi li jirrigwardaw id-dejn tas-settur privat u t-tnaqqis fl-ingranaġġ, flimkien mal-ineffċenzi li jifdal fis-suq tad-djar jisthoqqilhom attenzjoni kontinwa. Għalkemm il-bilanċ pożittiv attwali tal-kont kurrenti ma johloqx riskji simili għad-defiċits il-kbar, il-Kummissjoni se tkompli tagħmel monitoraġġ tal-iżviluppi fil-kont kurrenti tal-Isvezja.
- (8) Fid-19 ta' April 2013, l-Isvezja ressqet il-programm ta' konverġenza tagħha tal-2013 li jkopri l-perjodu 2012-2016 u l-programm nazzjonali ta' riforma tagħha għall-2013. Sabiex jitqiesu r-rabtiet ta' bejniethom, iż-żewġ Programmi ġew ivvalutati fl-istess waqt.
- (9) Abbażi tal-valutazzjoni tal-programm ta' konverġenza tal-2013 skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97, il-Kunsill huwa tal-opinjoni li x-xenarju makroekonomiku li fuqu huma msejsin il-previżjonijiet baġitarji tal-programm huwa aċċettabbli għall-2013. Il-gvern qed jipprevedi tkabbir fil-PDG ta' 1,2 % u 2,2 % fl-2013 u fl-2014 rispettivament, filwaqt li l-Kummissjoni qed tipprevedi 1,5 % u 2,5 %. L-oġettiv tal-istrateġija baġitarja mfassal fil-programm huwa li jkun hemm is-

⁶ COM(2012) 750 finali.

⁷ COM(2012) 751 finali.

⁸ COM(2013) 124 finali.

sostenibbiltà tal-finanzi pubblici fuq terminu twil billi jiġu rrispettati r-regoli tal-qafas fiskali Svediż, inkluża l-mira li jkun hemm eċċess fuq is-self nett tal-gvern ġenerali ta' 1 % tal-PDG tul iċ-ċiklu tal-kummerċ. Il-bilanċ tal-gvern ġenerali naqas minn eċċess żgħir ta' 0,2 % tal-PDG fl-2011 għal deficit ta' 0,5 % fl-2012. Il-programm jikkonferma l-oġettiv baġitarju preċedenti ta' terminu medju (OTM) ta' -1,0 % tal-PDG. L-OTM huwa konformi mar-rekwiżiti tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Il-programm jipprevedi li l-bilanċ strutturali tal-gvern ġenerali, kif ikkalkulat mill-ġdid mill-Kummissjoni, se jitjieb minn deficit żgħir ta' madwar 0,4 % tal-PDG fl-2012-13 għal eċċess mill-2014 'l quddiem. Għalhekk, l-OTM x'aktarx li jintlehaq fil-perjodu tal-programm. Skont l-informazzjoni fil-programm, ir-rata ta' tkabbir tan-nefqa tal-gvern, netta mill-miżuri diskrezzjonali ta' dhul, se taqbeż ir-rata ta' referenza fuq terminu medju tat-tkabbir potenzjali tal-PDG tal-2012 u tal-2013, iżda fl-2014 se tinżel taht din ir-rata. Anki jekk titqies il-possibiltà ta' aktar miżuri diskrezzjonali ta' espansjoni fl-2014, ir-riskji għall-miri baġitarji huma limitati. Skont il-programm, il-proporzjon tad-dejn li huwa taht is-60 % tal-valur referenzjarju tal-PDG, huwa previst li jilhaq temporanjament it-42 % tal-PDG fl-2013, iżda jerga' jaqa' taht l-40 % tal-PDG fl-2015. Il-Kummissjoni tipprevedi li l-proporzjoni tad-dejn jonqos għal 39 % fl-2014.

- (10) L-insolvenza għolja tas-settur privat (b'235 % tal-PDG fl-2012) tibqa' kwistjoni li tħasseb. Id-dejn tal-unitajiet domestiċi li huwa madwar 80 % tal-PDG jew bejn wiehded u iehor 170 % tal-introjt disponibbli kien biss dan l-aħħar li stabbilizza ruħu, u mhux probabbli li jonqos fil-futur qrib minhabba t-tkabbir fil-kreditu u r-ritmu kajman fl-ammortizzazzjoni ipotekarja. It-tnaqqis attwali fit-taxxa fuq il-pagamenti tal-imghax u t-taxxi rikorrenti baxxi fuq il-propjetà jikkontribwixxu għall-preġudizzju tad-dejn fit-tassazzjoni Svediza fuq id-djar, u jikkontribwixxu għal-livelli għolja ta' dejn. Barra minn hekk, il-qabża relattivament kbira li teżisti bejn ir-rata effettiva ta' taxxa marginali fuq id-dejn u fuq l-ekwitajiet għal investiment ġdid tissuggerixxi preġudizzju kontinwu lejn l-iffinanzjar tad-dejn għall-korporazzjonijiet L-Isvezja reċentement irrestringiet it-tnaqqis fl-ispejjeż tal-imghax fost l-imprizi ta' grupp, iżda m'għandhiex sistema komprensiva biex tikkoreġi l-preġudizzju lejn it-taxxa fuq id-dejn/l-ekwitajiet. Id-dejn tal-kumpaniji għadu sostanzjali, b'149 % tal-PDG.
- (11) Għalkemm is-suq tad-djar Svediż kien stabbli fl-imghoddi reċenti, għadu sors potenzjali ta' instabilità. Bħala provvista, is-suq tad-djar Svediż huwa kkaratterizzat b'xi ineffiċenzi li jistgħu jikkontribwixxu għal zieda fil-prezzijiet tad-djar kif ukoll joħolqu l-effetti mhux mixtieqa ta' lock-in. L-investiment Svediż fil-kostruzzjoni huwa biss nofs tal-pajjiżi Nordiċi l-oħrajn, kemm meta pparagunat mal-PDG kif ukoll mal-popolazzjoni. It-tnedija ta' proġett, kif inhi bħalissa, hafna drabi tiehu hafna snin minhabba l-proċeduri twal fil-livell municiipali. L-issimplifikar ta' dawn il-proċeduri iżid il-flessibilità fil-provvista tad-djar, tinkoraġġixxi il-kompetizzjoni fis-settur tal-kostruzzjoni u tnaqqas l-ispejjeż tal-kostruzzjoni. Aktar riformi fis-sistema li tiffissa l-kiri huma meħtieġa sabiex il-forza tas-suq tkun tista' toħloq provvista ottimali ta' djar għall-kiri bi prezzijiet adegwati. L-indirizzar tal-ineffiċenzi fis-suq tad-djar probabbilment se jgħin ukoll biex jitnaqqas id-dejn tal-unitajiet domestiċi għaladarba dawn iż-żewġ kwistjonijiet huma marbutin ma' xulxin.
- (12) Fl-Isvezja, ir-rati tal-qgħad taż-żgħażaġh, tal-persuni bi sfond ta' migrazzjoni, u ta' daww bi ftiit kompetenzi professjonali, b'mod ġenerali jibqgħu hafna oghla mill-bqija tal-popolazzjoni fl-età tax-xogħol u oghla mill-medja tal-UE. L-Isvezja, hadet numru kbir ta' miżuri godda rilevanti sabiex tindirizza din il-kwistjoni. Il-miżuri li jiffukaw fuq l-integrazzjoni ta' persuni bi sfond ta' migrazzjoni fis-suq tax-xogħol diġà taw l-ewwel riżultati mixtieqa billi naqqsu r-rata tal-qgħad, iżda jinhtiegu sforzi kontinwi

sabiex titnaqqas id-differenza bejniethom u l-bqija tal-popolazzjoni. Iż-żgħażaġh s'issa ma jidhirx li bbenefikaw. Madankollu, twaqqfu għadd ta' miżuri li jawguraw tajjeb, jew li huma ppjanati; dawn jinkludu l-appoġġ għal ftehimiet tal-bidu dwar ix-xogħol fil-kuntest tal-mudell Svediż għall-iffissar tal-pagi minn shab soċjali kompletament indipendenti. Sforzi oħra sabiex jissahhu l-apprendistati u tipi oħra ta' edukazzjoni vokazzjonali bbażata fuq ix-xogħol huma wkoll kompletament relevanti, iżda jridu jkun aktar ambizzjużi jekk irid ikollhom l-impatt mixtieq. Progress kontinwu huwa assigurat fir-reviżjoni tal-leġiżlazzjoni għall-ħarsien tal-impjiegi u l-isfruttar tal-benefiċċji ta' garanzija ta' xogħol għaž-żgħażaġh. Miżuri definiti b'mod aktar preċiż li jiffukaw fuq daww l-aktar fil-bżonn għandhom ikunu ppreferuti għas-sussidji generali. Taht il-garanzija ta' xogħol Svediża, iż-żgħażaġh li qed ifittxu xogħol permezz tas-Servizz Pubbliku tal-Impjiegi u li kienu diġà impjegati għal 90 jum, huma offruti servizzi mmirati sabiex itejbu l-possibilità li jsibu opportunitajiet ta' xogħol u edukazzjoni. Madankollu, il-garanzija attwalment tidher effettivament mhux daqshekk immirata lejn iż-żgħażaġh li la qed jitghallmu jew jitharrġu, u lanqas ma huma rreġistrati mas-Servizz Pubbliku tal-Impjiegi. F'konformità mar-rakkomandazzjoni tal-2012, l-Isvezja kkommissjonat eżami dwar l-effetti ta' tnaqqis fil-VAT għar-restoranti u għas-servizzi tal-forniment tal-ikel fil-prezzijiet, fil-pagi u fl-impjiegi taż-żgħażaġh, li għandu jagħti r-risultati preliminari f'Jannar tal-2014, u l-konkluzjonijiet tal-aħħar fl-2016. Dan l-eżami se jkun importanti quddiem it-tħassib li tqajjem dwar il-kosteffettività ta' din il-miżura.

- (13) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika tal-Isvezja. Hi vvalutat il-programm ta' konverġenza u l-programm nazzjonali ta' riforma, u pprezentat eżami fil-fond. Hija qieset mhux biss ir-relevanza tagħhom għall-politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli fl-Isvezja iżda wkoll il-konformità tagħhom mar-regoli u mal-gwida tal-UE, minhabba l-htieġa li tissahha il-governanza ekonomika kumplessiva tal-Unjoni Ewropea billi jingħata kontribut fil-livell tal-UE għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħha skont is-Semestru Ewropew huma riflessi fir-Rakkomandazzjonijiet minn (1) sa (4) hawn taht.
- (14) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Konverġenza tal-Isvezja, u l-opinjoni tiegħu⁹ qed tiġi riflessa partikolarment fir-rakkomandazzjoni (1) hawn taht,
- (15) Abbażi tal-eżami fil-fond tal-Kummissjoni u din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina il-programm nazzjonali ta' riforma u l-programm ta' konverġenza tal-Isvezja. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħha skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi huma riflessi fir-rakkomandazzjoni (2) u (3) hawn taht.

B'DAN TIRRAKKOMANDA li l-Isvezja għandha tiegħu azzjoni fil-perjodu 2013-2014 biex:

1. Timplimenta l-miżuri neċessarji sabiex twettaq politika fiskali favur it-tkabbir u żżomm pozizzjoni fiskali soda, u tiżgura konformità mal-oġġettiv ta' terminu medju fuq il-programm kollu.
2. Tkompli tindirizza r-riskji relatati mad-dejn privat billi tnaqqas il-preġudizzju tad-dejn fit-tassazzjoni fuq id-djar billi telimina gradwalment it-tnaqqis fit-taxxa fuq il-pagamenti tal-imgħax fuq ipoteki jew/u żżid it-taxxi fuq il-proprietà. Tkompli tiegħu

⁹ Skont l-Artikolu 9(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97.

miżuri biex tinkoraġġixxi self prudenti b'miżuri li jippromwovu l-ammortizzazzjoni ipotekarja. Tkompli tnaqqas il-preġudizzju tad-dejn fit-tassazzjoni tal-kumpaniji.

3. Ittejjeb l-effiċjenza fis-suq tad-djar bl-eliminazzjoni gradwali tal-elementi li jifdal għall-kontroll tal-kera u ssahha il-libertà kuntrattwali bejn il-kerrejja u s-sidien. Tigi promossa aktar kompetizzjoni fis-settur tal-kostruzzjoni u jiġu riveduti l-proċeduri tal-ippjanar, tat-tqassim f'żoni u tal-approvazzjoni, bl-għan li tiżdied it-trasparneza, jiqsar id-dewmien u jonqsu l-ostakli għad-dhul ta' kumpaniji tal-kostruzzjoni.
4. Jiġi msahha l-isforzi sabiex titjeb l-integrazzjoni fis-suq tax-xogħol taż-żgħażaġh bi flit kompetenzi professjonali u tal-persuni migranti, b'miżuri iktar b'saħħithom u mmirati ahjar sabiex titjeb l-impjegabbiltà u d-domanda għall-haddiema ta' dawn il-gruppi. Jizdiedu l-isforzi sabiex tigi ffaċilitata t-tranzizzjoni mill-iskola għax-xogħol, anki permezz tal-użu aktar wiesa' ta' tagħlim imsejjes fuq ix-xogħol, apprendistati u forom ohra ta' kuntratti li jikkumbinaw ix-xogħol u l-edukazzjoni. Titlesta il-Garanzija għaž-Żgħażaġh biex tkopri ahjar liż-żgħażaġh li mhux jitgħallmu jew jitharrġu. Tlesti u tigbed konkluzjonijiet mill-eżami fuq l-effettività tar-rata mnaqqsa tal-VAT attwali għar-ristoranti u s-servizzi tal-forniment tal-ikel għas-sostenn tal-holqien tal-impjiegi.

Magħmul fi Brussell,

*F'isem il-Kunsill
Il-President*